

Aanleg & beheer

1. BODEMVOORBEREIDING

- Perceel onkruid- en grasvrij maken: verschillende methodes:
 - De bovenste 4-6 cm van de zode afplaggen of afschrapen en hardnekkige wortelonkruiden verwijderen. Eventueel de zode onderspitten of onderploegen, maar probeer de grond minimaal te bewerken. Zeer oppervlakkig (max. 5 cm) frezen kan ook.
 - Bij ernstig verdichte ondergronden, de grond vóór de winter diep omploegen (grasmat minstens 30 cm onderspitten).
 - Bij voedselrijke bodem, vals kiembed maken. De grond wordt eerst onkruid vrij gemaakt. De zaden in de bodem zullen kiemen. Vervolgens deze kiemplanten verwijderen door oppervlakkig te schoffelen (niet opnieuw frezen of in de diepte bewerken!) Indien nodig, deze werkwijze enkele keren herhalen. Pas daarna het bloemenweidemengsel inzaaien.
- Verschralen bij voedselrijke gronden
 - De teeltlaag en de onderliggende schralere laag omwisselen. Aangevoerde schrale grond, bv zand, is ook een mogelijkheid om te verschralen
 - Het plantvak gedurende meerdere jaren als gazon beheren (de meeste onkruiden verdragen zo'n intensief maaibeheer slecht en zullen na verloop van tijd uit de beplantingen verdwijnen of toch sterk achteruit gaan.) Maai tot op enkele cm hoogte en voer het maaisel af. Na enkele jaren kan je overschakelen op drie maal maaien per jaar.

2. INZAAIEN

- Bodem oppervlakkig losmaken
- Zaad handmatig verdelen en licht inharken (zaden best verdunnen met een 'vulmiddel', bv licht vochtige zand)
- Beregenen na het inzaaien is niet nodig
- Periode: bij voorkeur in het najaar vanaf eind augustus of in het voorjaar tot half mei
- Het inzaaien gebeurt maximaal 7 dagen na het uitvoeren van de grondwerken; tenzij de grondwerken uitgevoerd zijn buiten een gunstig zaaizeizoen, de weersomstandigheden de aanleg niet toelaten of een vals zaaibed voorzien wordt.
- Nooit bemesten

3. BEHEER (extensief)

- Hoe vaak maaien?

- **1ste jaar:** 3-5 maal de jonge beplanting tot op 5 cm hoogte maaien en het maaisel afvoeren om concurrentie van sterkgroeiende soorten te remmen en licht op de bodem te brengen zodat zoveel mogelijk zaden kunnen kiemen. Deze beheermaatregel niet toepassen wanneer ook akkerkruiden met het bloemenweidemengsel werden ingezaaid.

- **Vanaf het tweede jaar:** Eén tot twee maal per jaar maaien en afvoeren. Handmatig ongewenste wortelonkruiden wieden tot de beplanting goed ontwikkeld is

- Wanneer maaien? Dit hangt af van verschillende factoren:

- **De voedselrijkdom van de bodem.** In het algemeen geldt dat het 1ste jaar slechts 1 keer in het najaar wordt gemaaid. Echter, indien de bodem heel voedselrijk is, of indien er toch nog veel (pioniers-)onkruiden mee opschieten, kunt u het best ook al eens in het voorjaar maaien. Opgelet: doe dit niet indien er éénjarigen mee zijn ingezaaid!

Vanaf het tweede jaar volstaan meestal twee maaibeurten per jaar. Indien de bodem echter heel voedselrijk is, kan het gebeuren dat de vegetatie snel opschiet en dat een derde maaibeurt nuttig is.

- **De vochttoestand van de bodem.** Natte gronden warmen trager op in het voorjaar. De groei komt hierdoor wat later op gang. Maaien is dan pas mogelijk wanneer de grond voldoende droog is, in de periode juli-november.

- **De soortensamenstelling van het grasland.** Een bijzondere plantensoort die je wil behouden, mag je pas maaien als het rijpe zaad gevallen is. Wil je andere soorten op termijn laten verdwijnen, maai die dan net voor ze bloeien. Ze zullen zich dan niet uitzaaien.

- **De aanwezige fauna.** De diersoorten die in het grasland leven, hebben een levenscyclus die je beter niet verstoort. Maai het terrein daarom in fasen en niet in één keer. Dan geef je dieren de kans om een andere schuilplaats op te zoeken.

- Hoe maaien?

- Je kan maaien met een gewone zeis of met een bosmaaier. Je mag het gras zeker niet korter maaien dan 10 cm.

- Maaisel laten liggen tot het droog is en de zaden de kans hebben gekregen uit bloemen te vallen. Hoe lang het maaisel moet blijven liggen is weersafhankelijk, maar doorgaans is dat maximaal 10 dagen. Nadien het maaisel afvoeren om de bodem te verschrallen. Het maaisel mag niet nat worden omdat het anders gaat verteren en er weer voedingsstoffen in de bodem terecht komen.

4. Combinatie met bollen en knollen

Pas het maairegime enigszins aan de bollen aan en maai de bloemenweide voor het einde van de winter kort, zodat de bollen in het voorjaar goed uitkomen. Plant niet te veel bollen omdat dit de bloemenweide kan verstoren. Plant bij nieuwe aanleg eerst de bollen en ga daarna pas zaaien.

Algemeen:

- Planttijdstip

Bol- en knolgewassen worden aangeplant wanneer de bol in rust is (dus wanneer er geen loof meer aan zit). Voorjaarsbloeiende bol- en knolgewassen worden in het najaar geplant, herfstbloeiende bol- en knolgewassen in het voorjaar, vanaf eind februari (wanneer de wintervorst voorbij is).

- Plantdiepte

Algemeen geldt dat de grootte van de bol de plantdiepte bepaalt. De laag aarde boven de bol moet twee tot drie maal zo dik zijn als de bol groot is.

- Maaien

Pas nadat het loof helemaal is afgestorven en het zaad gerijpt is. Via het loof doen ze aan fotosynthese en maken ze reservestoffen aan die ze in hun ondergrondse reserveorganen opslaan. Gemiddeld is het loof van bol- en knolgewassen ongeveer zes weken na de bloei afgestorven.